

MOLITI I SLUŽITI

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK

God. 2012.

broj 5

BISKUPOV PROGLAS NA POČETKU GODINE VJERE UPUĆEN VJERNICIMA PRIGODOM BISKUPIJSKOG HODOČAŠĆA NA TRSATU, 14. LISTOPADA 2012.

Braćo i sestre! Poznat je događaj kada je, u vrlo važnom i presudnom vremenu za sudbinu izraelskog naroda, Jošua, vođa poslije Mojsija, odlučno stupio pred narod i rekao: Morate odlučiti koga ćete slušati i komu služiti. Hoćete li služiti bogovima koji to nisu ili ćete slušati Boga koji vas je izveo na slobodu i bio stalno uz vas, branio vas i pomagao sve do danas. Narod je odgovorio: ne, mi nećemo služiti drugim bogovima, mi ćemo slušati Gospodina našega Boga.

U ovoj milosnoj prigodi, danas, na početku Godine vjere i ja vama upućujem poziv: vjernici Krčke biskupije, otvorimo svoje pameti i srca Bogu i obnovimo, učvrstimo i produbimo svoje povjerenje u Boga. Otkrijmo iznova sadržaj vjere koju se srcem vjeruje, ustima ispo-

vijeda, u liturgiji slavi i moli, te životom svjedoči. Neka ovo bude milosna Godina našeg autentičnog i obnovljenog obraćenja Gospodinu Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta, kako bi na njegov upit svakome od nas: Što ti kažeš, tko sam ja, odgovorili s povjerenjem: Ti si Krist Sin živoga Boga, Spasitelj. Kome ćemo drugome ići, ti imaš riječi vječnoga života.

Amen, Amen, vjerujem.
Amen, Amen, Gospode!
Amen, Amen, vjerujem.
Amen, Amen, Gospode!

Proglašujem Godinu vjere za Krčku biskupiju otvorenom!

Amen, Amen, vjerujem.
Amen, Amen, Gospode!

BISKUPOVO PISMO NA POČETKU GODINE VJERE

Braćo i sestre!

Imati povjerenja u Boga uvjet je da se ima vječni, trajni život, a taj se nalazi u zajedništvu s Bogom. Čovjeku ništa nije tako dragocjeno kao život. Zato se svim silama trudi sačuvati ga i štititi od svega što mu škodi. Ali to nastojanje ne ide uvijek u pravom smjeru. Eva je donijela krivu odluku upravo misleći da će imati puniji, kvalitetniji život, ali je pogriješila i to nepopravljivo.

Nakon toga, Bog neprekidno, a naročito po Isusu, zove čovjeka: «Zaista, zaista, kažem vam: tko sluša moju riječ i vjeruje onomu koji me posla, ima život vječni i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.» (Iv 5, 24) Psalmist nam pak radosno otkriva «Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje.» (Ps 62, 2).

Da bi se zadobilo puninu života na koju nas Bog poziva, potrebno je odgovoriti na Božju inicijativu i hrabro zakoračiti na put vjere. U apostolskom pismu *Porta fidei* papa Benedikt XVI. ističe: «'Vrata vjere' koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoj Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova praga može se prijeći kada je Božja riječ navještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava. Proći kroz ta vrata znači krenuti na put koji traje čitav život» (PF 1).

No čovjekova izranjenost tuđim i vlastitim grijesima, njegova samodostatnost i oholost često učine da se osoba udalji od Boga, a put vjere joj biva pomračen i sve teže vidi koja bi joj korist bila od toga da povjeruje i osloni se na Njega. Oslanja se tada radije na samog sebe, na ljudski um i materijalni uspjeh. Isusov poziv: «Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni» (Iv 6, 27a), postaje dalek i nerazumljiv, a čovjek se sve više suočava s besmisлом. Ipak, vjera u Isusa Krista jedini je put kojim se može doći u život.

U taj život povjerenja prema Bogu dolazi se kada se sluša Božju riječ srcem otvorenim za Božja nadahnuća, kada čovjek dozvoli da ga zahvati Božje djelovanje. O tome nije dovoljno govoriti, to je iskustvo koje se mora doživjeti. Vrlo rječit primjer i dokaz o tome je događaj kada se Isus susreo s bogatim carinikom Zakejem i rekao mu: «Danas trebam biti u tvojoj kući» (Lk 19, 5). Zakej ga je rado primio u kuću. Ne znamo točno što se sve tamo dogodilo, ali za vrijeme tog susreta Zakej izjavljuje: «Evo, Gospodine, polovicu svog imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko» (Lk 19, 8). Kakvo je samo oduševljenje, zanos i radost moralno biti u Zakeju kada se na takvo što odlučio. Braćo i sestre, to je iskustvo Boga. Velika radost, utjeha i mir koji se ne daju opisati. Treba ih doživjeti. U susretu i otvorenosti prema Božjem milosrđu i ljubavi, gube se sve naše slabosti, izgubljenosti i zarobljenosti pred kojima smo se do tada osjećali nemoćni da ih promijenimo. To sa sobom donosi vjera.

«Samo vjerujući, vjera raste i jača se; ako želi posjedovati sigurnost što se tiče vlastita života, čovjeku nema druge već se prepušтati, svakog dana sve više, u ruke ljubavi koja... ima svoj izvor u Bogu» (PF 7).

Isusov poziv upućen Zakeju, svakodnevno je upućen svakome od nas. Gospodin nas poziva da se susretнемo s njime i dopustimo mu da postane djelotvoran u našem životu.

U ovoj Godini vjere učinimo upravo to - otvorimo se Bogu da bismo i mi čuli njegova riječ: «Danas trebam, danas želim biti kod tebe, u tebi, u tvojoj kući i tvojoj obitelji». Radosno otvorimo sva svoja vrata Bogu, Isusu Kristu!

Krk, 1. listopada 2012.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

DOKUMENTI

IZJAVA KOMISIJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE
«IUSTITIA ET PAX»
O DOBRU MIRA - PLODU PRAVDE I ISTINE

1. Nada i strepnja. U vrijeme kad se Sveti Otac u Beirutu živo zalaže za mir među religijama i narodima na Bliskom istoku, ovdje, kod nas, ne možemo ne dijeliti zabrinutost zagrebačkog nadbiskupa pred *ishitrenim potezima... javnih vlasti u složenim graničnim pitanjima* naše zemlje. Ova pitanja bi naime trebalo rješavati isključivo po međunarodnom pravu, a *u svjetlu znanstvenih činjenica i stručnih prosudbi... braneći istinu*, kako to naglašava kardinal Josip Bozanić. I zacijelo će se svi ljudi dobre volje složiti s odličnim hrvatskim pravnikom Davorom Vidasom, kad on upozorava da se *istina ne može izglasati niti se ona može utjerati, nego se, prije svega, mora utvrditi*. Zato, kao brižni kršćani i zauzeti građani želimo i očekujemo da se naša država potradi, stvarno i konkretno, oko održivog mira i sigurnosti i kad se radi o njoj samoj i o njezinu susjedstvu.

2. Cjelovitost i nepovredivost. Naša Komisija izražava svoju duboku zabrinutost za mir, zasnovan na istini, pravdi i međunarodnom pravu ovdje, kod nas, *hic et nunc*. Hrvatski predstavnici naime prečesto zabavljaju da je poštivanje teritorijalne cjelovitosti - tj. državnih granica i njihove nepovredivosti - bitan uvjet jednakosti, mira i suradnje među državama. A ta načela svečano su proklamirali osnivači Ujedinjenih naroda u *Povelji UN* 1945, a potom predstavnici država sudionica *Konferencije o Europskoj sigurnosti i suradnji* 1975. u Helsinkiju i u svom *Završnom aktu* obvezali su se na poštivanje «teritorijalne cjelovitosti svake države sudionice» i «svih njihovih granica» te

osudili «izravne i neizravne mjere prisile» i prisvajanja tuđeg teritorija.

3. Lutanja i pravorijek. Usprkos takvih jasnih i strogih načela, koja proizlaze iz prirode demokratskih država, pa stoga i iz međunarodnog prava, već dva desetljeća pojedini hrvatski predstavnici pristaju, daleko od očiju građana, javnosti i Hrvatskog sabora, da odstupe od prava, od kojih ne odustaje ni jedna država, a to su teritorijalna cjelovitost i nepromjenjivost granica. Republika Hrvatska svoju državnu suverenost i nezavisnost temelji na volji svojih građana izraženoj na referendumu o samostalnosti 19. svibnja 1991. godine. Ona je temelji i na otporu agresiji i na oslobođanju okupiranih područja, koji su odnijeli brojne ljudske živote. Hrvatska je svoju samostalnost i nezavisnost proglašila 25. lipnja 1991. i to u okviru tadašnjih granica prethodne *Socijalističke Republike Hrvatske*, poštujući opće načelo međunarodnog prava *uti possidetis iuris*, tj. «poštivanja teritorijalnog statusa quo», kako je u svojem mišljenju 11. siječnja 1992. - o međunarodnim granicama novih država, nastalih na području nekadašnje SFR Jugoslavije - istaknula i *Arbitražna komisija* predsjednika ustavnih sudova Francuske, Njemačke, Italije, Španjolske i Belgije, tzv. *Badinterova komisija*.

4. Teritorij i granice. Kod nastanka novih država, ili razdruživanja složenih državnih zajednica, kao što je to bio slučaj kod nas, po međunarodnom pravu teritorij novonastalih država određuje se upravo po tom načelu zatečenog stvarnog stanja na dan proglašenja samostalnosti. Zato je međunarodna zajednica kroz pravno mišljenje *Arbit-*

ražne komisije potvrdila da granice bivših jugoslavenskih republika postaju međunarodno zaštićene, državne granice i da je svaka promjena tih granica silom - pravno ništavna. Granice Republike Hrvatske postale su dakle one granice koje su bile određene u bivšoj državi nakon II. svjetskog rata, tj. granice zatečene na dan proglašenje neovisnosti Republike Hrvatske - a pravno valjane promjene do tog vremena mogle su biti samo one, koje su bile provedene u skladu s dotadašnjim ustavnim poretkom. Hrvatska javnost zna da nakon II. svjetskog rata *Federalna Država Hrvatska* nije uključivala velika područja na svom sjeveru i jugu - istočni Srijem i jug ondašnje Dalmacije, koja je hrvatska *Trojedna kraljevina* bila unijela u prvu južnoslavensku državu 1918. godine. Hrvatski građani, međutim, isto tako znaju da je, *uime mira*, potrebno poštivati *pravo* i načelo *uti possidetis iuris*, tj. stvarno zatečene granice 1991. godine, u skladu s pravno valjanim stanjem.

5. Državno kopno i more. Za kopneno područje Hrvatske, te granice su ondašnje, utvrđene granice *Socijalističke Republike Hrvatske*. Što se pak mora tiče, razgraničenje između republika bivše države nije bilo svugdje precizno utvrđeno, premda su i tu postojale granice djelovanja ondašnjih republičkih vlasti i lučkih kapetanija. Međutim, pravila o razgraničenju na moru određuje svjetski «ustav mora», tj. vrlo jasna pravila *Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora* (1982), koju su ratificirale 161 država i *Europska unija*. Među državama strankama *Konvencije* su sve današnje obalne države na Jadranu, među kojima i države bivše SFRJ. Republika Hrvatska nije, međutim, do danas ostvarila ta nedvojbena prava svake države, a to izaziva zabrinutost hrvatskih građana i za *pravdu* i za *mir* u ovom dijelu Europe.

Hrvatsko Podunavlje. Na sjeveroistočnoj svojoj granici, hrvatska država i građani još uvijek ne ostvaruju svoja prava na Vukovarskoj i Šarengradskoj adi, ali i na značajnim prekodunavskom područjima. S dru-

ge pak strane, na desnoj obali Dunava nalazi se manji dio područja koji katastarski pripada građanima Srbije. Međutim, hrvatskoj javnosti nije poznato kani li Republika Hrvatska rješavati taj dvostrani problem u skladu s međunarodnim pravom.

Sveta Gera i Savudrijska vala. Na zapadu, Republika Hrvatska još uvijek ne vrši svoja suverena prava na Svetoj Geri, usprkos nedvojbenoj hrvatskoj pripadnosti tog područja. U savudrijsko-piranskoj uvali pak, privremeno stanje poštuje «pravilo sredine», ali Hrvatska je prihvatile da konačno razgraničenje utvrdi jedna međunarodna arbitraža. Ova nažalost ne će odlučivati samo temeljem međunarodnog prava, što bi bilo jاستvom *pravde i mira*, nego i na osnovi drugih kriterija, što može dovesti do nepravda, nezadovoljstva i trvenja među ljudima i zemljama koje se u povijesti nikad nisu sukobljavale. Hrvatska je naime u tom razgraničenju tražila samo ono što određuje *Konvencija UN o pravu mora*, a to je «crtanje sredine», dok susjedna država pretendira na čitavu uvalu i na još veliki dio hrvatskog teritorijalnog mora.

Malostonski zaljev. Na jugu, prvi hrvatski predsjednik i bosansko-hercegovački predsjednik Predsjedništva potpisali su 1999. godine ugovor kojim bi, bude li ratificiran s pratećom dokumentacijom, došlo do prepuštanja vrha poluotoka Kleka, dvaju otočića i jedne hradi susjednoj državi. Za sada taj ugovor ni jedna strana još nije ratificirala. Ovdje treba napomenuti da ova kopnena područja povlače za sobom i nemalo morsko područje od 10-tak četvornih kilometara hrvatskih unutarnjih morskih voda.

Boka kotorska. Na krajnjem pak jugu sadašnjeg područja Republike, Hrvatska je bila prisiljena pristati na veoma nepovoljan privremeni pravni režim, po kojem ne smije sama nadzirati čak ni svoje obalno more. Ipak, susjedna Crna Gora je, što je pravedno i hvale vrijedno, načelno pristala da to razgraničenje odredi *Međunarodni sud pravde* (ICJ), najviša i najkvalificirana sudska in-

stanca UN za sporove među državama. Kakvo je sadašnje stanje priprema za iznošenje tog spora pred ICJ, hrvatskoj javnosti, međutim, nije poznato.

6. Načela i interesi. Teritorij i granice su često rezultat povijesnih prilika i neprilika, ratova i ogromnih ljudskih patnji. Zbog toga ni jedna vlada i ni jedan predsjednik nemaju pravo odricati se od kopnenog ili morskog područja svoje države. Pokušaji koji bi bili suprotni tome se jednostavno ne mogu ni zamisliti, a kamoli izvesti. Zato ni jedna *pravna država* u Europi ne prepušta svog teritorija drugoj državi. Jer, državno područje - kopneno, riječno, jezersko, morsko, podmorsko i zračno - nije ni roba, ni novac, a nije samo ni «nekretnina». S teritorijem se ne trguje. Zato se u svim demokratskim državama Europe i svijeta pitanje granica ne miješa ni s kojom drugom temom, ne stavlja ni u kakav «paket», ne zamjenjuje se ni za koji *interes*. Državno područje je pitanje međunarodnog *prava* i ono nije tek *interes*, kako se čuje kod nas od lju-

di nevičnih demokratskoj državi i pravu. *Interesi* naime mogu biti i sebični i protupravni, dok je međunarodno *pravo* civilizacijski i etički doseg našeg vremena. Granice država su eminentno pitanje *pravde* i održivog *mira* i zato ovo naše obraćanje hrvatskoj javnosti.

7. Pravdom do mira. U zaključku, ako Hrvatska ne ispravi dosadašnje krupne propuste i pogreške svojih predstavnika glede državnih granica, njezina uzmicanja i šutnje urodit će *precedensima nepravde* koji će postati opasan primjer za presizanja drugih država na trusnom jugoistoku i istoku našeg kontinenta, presizanja koja mogu izazvati trvenja, sukobe i velike nesreće, usuprot temeljnim vrijednostima *istine* - u pravednosti i *mira* - u dobrosusjedstvu.

U Zagrebu, 12. listopada 2012.

mons. dr. Vlado Košić
predsjednik Komisije HBK «*Iustitia et pax*»

DEKRET APOSTOLSKE POKORNIČARNE O POTPUNOM OPROSTU

Za dan pedesete obljetnice svečanog otvorenja Drugoga ekumenskog vatikanskog koncila, kojemu je blaženi Ivan XXIII. »dodijelio kao glavnu zadaću bolje čuvati i predstaviti dragocjeni poklad kršćanskog nauka, kako bi ga se učinilo dostupnijim Kristovim vjernicima i svim ljudima dobre volje» (Ivan Pavao II., Apost. konst. Fidei depositum, 11. listopada 1992.: AAS 86 [1994] 113), Vrhovni Svećenik Benedikt XVI. odredio je početak Godine koja će osobito biti posvećena isповijedanju prave vjere i njezinom ispravnom tumačenju, čitanjem ili još bolje pobožnim razmatranjem koncilskih dokumenata i članaka Katekizma Katoličke Crkve, koji je blaženi Ivan Pavao II. objavio trideset godina od početka Koncila, s jasnom nakanom »potaknuti vjernike na

bolje prianjanje uz njega i promicanje njegovog poznavanja i primjene» (Isto, 114).

Već godine Gospodnje 1967., u spomen na devetnaest stoljeća mučeništva apostola Petra i Pavla, sličnu Godinu vjere proglašio je sluga Božji Pavao VI., »kako bi potvrdio u svečanoj ispovijesti vjere kako bitni sadržaji koji već vjekovima čine baštinu svih vjernika trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljivani na uvijek nov način kako bi se pružalo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama koje su različite od negdašnjih» (Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 4).

U ovo naše vrijeme vrlo dubokih promjena, kojima je izloženo čovječanstvo, Sveti Otac Benedikt XVI. proglašavanjem ove

druge Godine vjere kani pozvati Božji narod, čiji je sveopći Pastir, kao i braću biskupe čitavog svijeta »da se pridruže Petrovu nasljedniku u vrijeme duhovne milosti koje nam Gospodin daje, da bismo se spomenuli dragocjenog dara vjere» (Isto, br. 8).

Svim vjernicima bit će dana «prilika isповijedati vjeru u Uskrslog Gospodina... u katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u [njihovim] kućama i u [njihovim] obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru. Redovničke zajednice, jednako kao i župne zajednice, kao i sve stare i nove crkvene stvarnosti, zacijelo će u ovoj Godini znati iznaći način da javnom učine isповijest Vjerovanja» (Isto).

Osim toga, svi vjernici, pojedinačno i zajednički, bit će pozvani davati otvoreno svjedočanstvo vlastite vjere pred drugima u posebnim okolnostima svakodnevnog života: «sama društvena narav čovjeka traži da čovjek unutarnje vjerske čine izrazi na izvanjski način, da u vjerskoj stvari saobraća s drugima, da svoju religiju isповijeda na društveni način» (Deklaracija Dignitatis humanae, 7. prosinca 1965.; hrv. prijevod iz: Drugi vatikanski koncil, Dokumenti, KS, str. 473).

Budući da se prije svega radi o produbljuvanju u najvišem stupnju – koliko je moguće na ovoj zemlji – svetosti života i prema tome o postizanju, u najvišem stupnju, čistocene duše, od velike koristi bit će veliki dar oprosta, koji Crkva, na temelju vlasti dodijeljene joj od Krista, pruža svima onima koji, da bi ga zadobili, uz obvezne odredbe izvrše i posebne propise. «Oprostom – učio je Pavao VI. – Crkva, koristeći svoju vlast poslužiteljice otkupljenja izvršenog od Krista Gospodina, prenosi vjernicima sudjelovanje ove Kristove punine u zajedništvu Svetih, pružajući im u najširoj mjeri sredstva za postizanje spasenja» (Apost. pismo Apostolorum limina, 23. svibnja 1974.: AAS 66 [1974] 289). Tako se očituje «blago Crkve», čije «daljnje umnažanje čine i zasluge Bla-

žene Majke Božje i svih izabralih, od prvog do posljednjeg pravednika» (Klement VI., Bula Unigenitus Dei Filius, 27. siječnja 1343.).

Apostolska pokorničarna, koja ima dužnost uređivati ono što se odnosi na podjeljivanje i primjenu oprosta, kao i poticati duh vjernika na ispravno poimanje i gajenje pobožne želje za njegovim zadobivanjem, uz potporu Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, u pozornom razmatranju Note s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere Kongregacije za nauk vjere, sa svrhom zadobivanja dara oprosta tijekom Godine vjere, utvrdila je sljedeće odredbe, izdane u suglasnosti s nakanom Vrhovnog Svećenika, da bi se vjernike više potaknulo na poznavanje i na ljubav prema nauku Katoličke Crkve te iz njega postigli što izobilnije duhovne plodove.

Tijekom čitave Godine vjere, to jest od 11. listopada 2012. pa sve do uključivo 24. studenoga 2013., moći će zadobiti potpuni oprost od vremenitih kazni za vlastite grijehe, podijeljen po Božjem milosrđu, koji se može namijeniti za duše preminulih vjernika, svaki pojedini vjernik koji se iskreno pokaje, propisno isповijedi, sakramentalno pričesti, i koji izmoli molitve na nakane Vrhovnog Svećenika, i to:

a) – svaki puta kad će sudjelovati na najmanje tri propovijedi tijekom Svetih misija, ili na najmanje tri predavanja o Dokumentima Drugoga vatikanskog koncila i o člancima Katekizma Katoličke Crkve, u bilo kojoj crkvi ili prikladnom mjestu;

b) – svaki puta kad će u obliku hodočašća posjetiti papinsku baziliku, kršćanske katakombe, katedralnu crkvu, sveto mjesto određeno od mjesnog ordinarija za Godinu vjere (npr. među manjim bazilikama i svetištima posvećenima Blaženoj Djevici Mariji, svetim apostolima i svetim zaštitnicima) i ondje sudjelovati na nekom svetom obredu ili se barem kroz neko prikladno vrijeme zadržati u sabranosti s pobožnim razmatraanjima, završavajući molitvom Oče naš, Is-

povijesti vjere u bilo kojem odobrenom obrascu, zazivima Blaženoj Djevici Mariji i, ovisno o slučaju, svetim apostolima i zaštitnicima;

c) – svaki puta kad će, u dane određene od mjesnog ordinarija za Godinu vjere (npr. na Gospodnje svetkovine, na svetkovine Blažene Djevice Marije, na blagdane svetih apostola i zaštitnika, na Katedru sv. Petra), u bilo kojem svetom mjestu sudjelovati na svečanom euharistijskom slavlju ili liturgiji časova, dodajući Ispovijest vjere u bilo kojem odobrenom obrascu;

d) – na dan, slobodno izabran tijekom Godine vjere, za pobožni posjet krstionici ili drugom mjestu, na kojem je primio sakrament krštenja, ako obnovi krsna obećanja u bilo kojoj odobrenoj formuli.

Dijecezanski i eparhijski biskupi te oni koji su po pravu njima izjednačeni, na najprikladniji dan tog vremena, u prigodi glavnog slavlja (npr. 24. studenoga 2013., na svetkovinu Isusa Krista, Kralja svega stvorenja, kojom se zaključuje Godina vjere) moći će podijeliti papinski blagoslov s potpunim oprostom, koji mogu zadobiti svi vjernici koji taj blagoslov pobožno prime.

Vjernici koji se iskreno pokaju, a koji neće moći sudjelovati na svečanim slavlјima iz ozbiljnih razloga (kao, prije svega, sve redovnice koje žive u samostanima u trajnoj klauzuri, anakoreti i pustinjaci, zatvorenici, stare osobe, bolesnici, kao i oni koji, u bolnici ili drugim lječilišnim mjestima, trajno skrbe o bolesnicima...), zadobit će potpuni oprost, pod jednakim uvjetima, ako, duhom i mislima povezani s prisutnim vjernicima, osobito u trenucima u kojima se riječi Vrhovnog Svećenika ili dijecezanskih biskupa budu prenosile putem televizije i radija, izmole u vlastitoj kući ili tamo gdje ih zapriječenost zatekne (npr. u kapeli samostana, u bolnici, u ustanovi za skrb, u zatvoru...) Oče naš, Ispovijest vjere u bilo kojem odobrenom obrascu, i druge molitve u skladu sa

svrhom Godine vjere, prikazujući svoja trpljenja ili nevolje vlastitog života.

Kako bi pristup sakramentu pokore i zadobivanju božanskog oproštenja po vlasti Ključeva bio pastoralno olakšan, mjesni ordinariji su pozvani kanonicima i svećenicima koji će u katedralama i crkvama određenima za Godinu vjere isповijedati vjernike, podijeliti povlastice ograničene za unutrašnje područje, za vjernike istočnih Crkava, u skladu s kan. 728 § 2 CCEO-a, a u slučaju eventualne rezerve, s kan. 727, osim, kako je očito, za slučajevе navedene u kan. 728 § 1; za vjernike Latinske Crkve, povlastice u skladu s kan. 508 § 1 CIC-a.

Ispovjednici, nakon što upozore vjernike na težinu grijeha kojima je pridržana rezerva ili cenzura, odredit će prikladne sakramentalne pokore, takve da ih se, što je više moguće, dovede na čvrsto pokajanje i, ovisno o prirodi slučaja, naložiti im naknadu eventualnih skandala i šteta.

Pokorničarna toplo poziva preuzvišene biskupe, kao nositelje trostrukе službe (munus) poučavanja, upravljanja i posvećivanja, da vode brigu o jasnom tumačenju ovdje iznijetih načela i odredbi za posvećivanje vjernika, na osobit način vodeći računa o okolnostima mjesta, kulture i tradicija. Katheze prilagođena naravi svakog pojedinog naroda, moći će jasnije i s većom živošću predložiti razumu i čvršće i dublje ukorijeniti u srca želju za ovim jedinstvenim darom, postignutim po zaslugama posredovanja Crkve.

Ovaj Dekret ima valjanost samo za Godinu vjere. Neovisno o bilo kakvoj protivnoj odredbi.

Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske pokorničarne, 14. rujna 2012., na Uzvišenje sv. Križa.

*Manuel kard. Monteiro de Castro,
viši pokorničar
Mons. Krzysztof Nykiel, regent*

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOGA PLENARNOG ZASJEDANJA
HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE
– ZAGREB, 22. LISTOPADA 2012. –

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika HBK-a mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa, održano je 22. listopada u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije, Ksaverska cesta 12A, u Zagrebu. Na zasjedanju je sudjelovao i apostolski nuncij u RH mons. Alessandro D'Errico.

Biskupi su razgovarali o predstojećem posjetu predsjednika Vlade Republike Hrvatske gosp. Zorana Milanovića Svetoj Stolici kao i o simpoziju o vezama

Svete Stolice i Hrvatske koji u povodu obilježavanja 20. obljetnice uspostave diplomatskih odnosa između Svete Stolice i Republike Hrvatske organizira hrvatsko veleposlanstvo pri Svetoj Stolici 29. listopada u Vatikanu.

Na zasjedanju su biskupi razmotrili i pojedinosti vezane za nacionalno zahvalno hodočašće u Rim u «Godini vjere» koje će se održati od 5. do 9. studenoga 2012.

*Tajništvo
Hrvatske biskupske konferencije*

ČESTITKA SVETOG OCA BENEDIKTA XVI.
KRČKOM BISKUPU MONS. VALTERU ŽUPANU
POVODOM 50. OBLJETNICE NJEGOVA SVEĆENIŠTVA

Venerabili Fratri
VALTHERO ŽUPAN
Episcopo Veglensi

Quamvis numquam fas esse putamus beneficia silere divina, tamen excellentior et instantior est causa debitas Deo gratias agendi cum Fratres Nostri in Episcopatu anniversarios commemorant dies. Enimvero tibi, Venerabilis Frater, insignis huiusmodi eventus mox continget, quandoquidem decem lustra ab initio presbyteratus tui explebis. Nos itaque decet gratiarum actiones exsolvere omnipotenti Deo qui omnem gratiam abundare fecit in te ut abundares in omne opus bonum (cfr 2 Cor 9, 8). Accipe igitur hasce Nostras litteras, testes et nuntias bene ominantis animi sensus, quo impulsi ab omnium bonorum Largitore quidquid est sincerum, faustum et felix tibi percupimus.

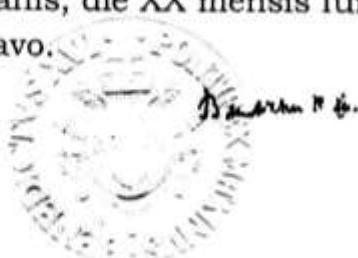
Etenim ad dona pacis, amoris et iustitiae regni Dei nuntianda praeparatus, die VIII mensis Iulii anno MCMLXII unctus es oleo quo sacra ordinis potestate polleres ac sacerdotali officio pro animarum salute nomine Christi fungereris. Haud exigui inde maturuerunt fructus quos gratia Christi tamquam parochus genuisti in oppidis *Omišalj, Cres, et Mali*

Lošinj. Ob oculos habemus etiam munera Vicarii Generalis necnon Administratoris Dioecesani quibus non parva te dedisti aequanimitate. Haec vero sunt nonnulla ex multis quae in Christi laudem et gloriam naviter egisti.

Ulterius industriam tuam ante oculos habens Decessor Noster, beatus Ioannes Paulus II, ven. mem., anno MCMXCVIII te sacrorum Antistitem dioecesis Veglensis renuntiavit, ad cuius prosperitatem quindecim fere per annos multum contulisti. Tandem, praeter alia, mentionem facimus ingenii quo usus es ad bonum familiae promovendum, praesertim velut Praeses Commissionis pro Familiis apud Conferentiam Episcoporum Croatiae et Moderator primi Diei Familiarum Catholicarum Croatarum, cuius celebrationes Nos Ipsi gaudenter participavimus.

Dum te denique probamus ut bonum Christi militem, tibi universoque clero, religiosis et fidelibus Veglensibus Apostolicam Benedictionem libenti animo impertimus, signum caritatis Nostrae et munerum caelestium auspicem.

Ex Aedibus Vaticanis, die XX mensis Iunii, anno MMXII,
Pontificatus Nostri octavo.

PRIJEVOD ČESTITKE SVETOG OCA BENEDIKTA XVI. :

**Časnom bratu
VALTERU ŽUPANU
krčkom biskupu**

Premda držimo da nikada nije dopušteno prešutjeti božanska dobročinstva, ipak je izvrsniji i preći razlog da dadnemo zahvalnost Bogu kada naša braća u episkopatu obilježavaju obljetnice. Na Tebe se, časni brate, odnosi takav događaj dok navršavaš pedeset godina od početka Tvojeg prezbiterata. Dolikuje dakle da zahvalimo svemo-gućem Bogu koji Te je obilato obdario svakovrsnom milošću da izobiluješ u svakom dobrom djelu (usp. 2 Kor 9, 8). Primi zato ovo Naše pismo, koje svjedoči i prenosi osjećaje dobrih želja, i kojim Ti od Darivatelja svih dobara želimo štogod je čisto, blagoslovljeno i sretno.

Naime, pošto si bio pripremljen da naviještaš darove mira, ljubavi i pravednosti kraljevstva Božjega, 08. srpnja 1962. bio si pomazan uljem kojim si osnažen za vlast svetog reda i da vršiš svećeničku službu u Kristovo ime za spasenje duša. Od tada su sazrijevali veliki plodovi koje si po Kristovoj milosti donosio kao župnik u gradovima *Omišalj, Cres i Mali Lošinj*. Pred očima imamo i službe generalnog vikara kao i dijecezanskog upravitelja kojima si se jedna-

kom velikodušnošću posvetio. To su tek neka od mnogih djela koja si na Kristovu hvalu i slavu neumorno činio.

Nadalje, imajući pred očima Tvoju prikladnost, naš Te je prethodnik blage uspomene blaženi Ivan Pavao II. godine 1998. proglašio Predstojnikom vjernika Krčke biskupije, čijem napretku mnogo pridonosiš u biskupskoj službi već gotovo petnaest godina. Između ostalog konačno spominjemo oštromost kojom si se posvetio promicanju dobra obitelji, posebno kao predsjednik Vijeća za obitelj Hrvatske biskupske konferencije i voditelj prvog Dana obitelji hrvatskih katolika, na čijoj smo proslavi i Mi sami radosno sudjelovali.

Dok Te dakle priznajemo za dobrog Kristovog borca, Tebi i cijelom kleru, redovništvu i vjernicima Krčke biskupije rado podjeljujemo Apostolski blagoslov, znak naše ljubavi i jamstvo nebeskih dobara.

Iz Vatikanske Palače, dana 20., mjeseca lipnja, godine 2012., osme Našega pontifikata.

Benedikt XVI. papa, m.p.

ZAHVALA MONS. VALTERA ŽUPANA SVETOM OCU BENEDIKTU XVI.

Beatissimo Padre!

Le purgo con deferente ossequio il mio saluto ed il più vivo ringraziamento per i voti augurali che Vostra Santità si è compiaciuta di indirizzarmi, e per la Benedizione Apostolica che ha voluto impartirmi in occasione del cinquantesimo

Krk, 10 ottobre 2012
anniversario della mia ordinazione sacerdotale.

Sono grato al Signore che si è degnato di volgere il Suo sguardo misericordioso sulla mia umile persona e di farmi partecipe del Suo Sacerdozio.

Colgo questa occasione per riaffermare all' inizio dell' Anno della Fede la mia totale adesione al Magistero dei Successori di Pietro, come pure la mia unione e comunione con la Santa Sede. Sono lieto di poter garantire che questi sentimenti verso Vostra Santità nutrono i sacerdoti, i

religiosi e le religiose, i seminaristi e tutto il popolo di Dio della Diocesi di Krk.

Implorando per Vostra Santità copiose benedizioni celesti mi confermo con cuore grato e devozione filiale suo in Cristo

Valter Župan, Vescovo di Krk

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 706/2012.

Krk, 25. listopada 2012.

POTPUNI OPROSTI U GODINI VJERE

U smislu Dekreta Apostolske Pokorničarne o potpunom oprostu u Godini vjere, kojeg donosimo u ovom broju *Službenog vjesnika*, str. 161 – 163, točka b. i c. određujem da:

A) Sveta mjesta određena od mjesnog ordinarija za Godinu vjere osim papinskih bazilika, katakombi i katedralne crkve budu još:

1. Crkva Majke Božje od zdravlja u Krku; svetište Majke Božje na Gorici kod Baške;
2. crkve Majke Božje na Čikatu (M. Lošinj), u Lozama (kod Osora) i Majke Presvetog Otkupitelja u Cresu;
3. Crkva Majke Božje u Loparu;
4. Kapela Majke Božje od Navještene na Trinćelu u Novalji.

B) Dani određeni od Ordinarija budu:

1. Sve Gospodnje svetkovine u Godini vjere;
2. Sve svetkovine Majke Božje;

3. Blagdan Rođenja Majke Božje (Mala Gospa) i spomendan Prikazanja M. B. u hramu (Majka Božja od Zdravlja);
4. Svetkovina svetih apostola Petra i Pavla;
5. Blagdani i spomendani naših zaštitnika: sv. Kvirin, sv. Gaudencije i sv. Kristofor;
6. Blagdani zaštitnika župe za tu župu i za sve one koji toga dana tamo hodočaste.
7. Blagdan Svetе Obitelji, 30. prosinca 2012.

Župnici i upravitelji svetišta nastojat će da gore nabrojena sveta mjesta kroz Godinu vjere budu češće pristupačna vjernicima i dolično uređena. Također, neka svećenici prikladno označe da se radi o mjestima gdje se može dobiti potpuni oprost i navedu uvjete koje je potrebno ispuniti.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 707/2012.

Krk, 25. listopada 2012.

DUŠNI DAN

Dušni dan i osmina Dušnoga dana prilika su da se pastoralno iskoristi duhovno raspoloženje vjernika i pijetet ljudi prema svojim pokojnicima, kako bi ispravno vrednovali duhovno zajedništvo i molitve za pokojne te se i sami svojim životom spremali za vlastiti prijelaz iz ovog u drugi život.

Godine 2010. podsjetili smo svećenike na dijecezanske propise glede proslave Dušnog dana i osmine pa vas stoga upućujemo na *Službeni vjesnik Biskupije Krk* 5/2010, broj: 675/2010, str. 126 - 128.

Na Spomen svih vjernih mrtvih svaki je svećenik ne samo ovlašten nego i pozvan služiti tri sv. mise: jednu za sve vjerne mrtve, drugu po nakani Svetog Oca Pape i treću može namijeniti po vlastitoj nakani. Stoga se

svećenicima na poseban način preporučuje da toga dana nikako ne propuste slaviti sve te tri svete mise.

K tome, svi naši župnici znaju da su prema dijecezanskim propisima dužni slaviti svete mise u čitavoj osmini za pokojne župljane, a 3. studenog za pokojne biskupe i svećenike.

Župnici koji 5. studenoga polaze na hodočašće pobrinut će se da se ove mise slave u njihovim župama po svećenicima koji će ih kroz to vrijeme zamjenjivati.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 708/2012.

Krk, 25. listopada 2012.

PERMANENTNO OBRAZOVANJE MLADIH PREZBITERA

Permanentno obrazovanje prezbitera Riječke metropolije zaređenih u zadnjih deset godina održat će se **u Lovranu 19. i 20. studenog o. g.** Susret će započeti 19. listopada u 9 sati, a završit će 20. studenog večerom.

Tema ovog susreta bit će *Od vjere k vjeri – svećenik i Godina vjere*. Predavači će iz raznih uglova promatrati i analizirati pitanje vjere, odnos čovjeka s Bogom danas, uzroke nevjere i krizu vjere, tražit će se odgovor na krizu duhovnih zvanja, razmatrat će se odgovornost svećenika za laičko poslanje kroz

prizmu najnovijeg dokumenta HBK *Za život svijeta*.

Program predviđa rad po grupama i razvoj diskusije nakon održanih predavanja.

Molimo prezbitere kojih se ovo tiče da tako planiraju svoje pastoralne aktivnosti kako bi neizostavno sudjelovali na ovom susretu.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 709/2012.

Krk, 25. listopada 2012.

SUSRET OBITELJI OTOKA KRKA U ŽUPNOJ CRKVI U VRHU
– 1. NEDJELJA DOŠAŠĆA, 2. PROSINCA 2012. –

Ovogodišnji, po redu već jedanaesti, susret obitelji otoka Krka u Vrhu, koji se je od početka održavao na blagdan Svetе Obitelji, ili u nedjelju najbližu tome blagdanu, održat će se ove godine, kao i prošle, na 1. nedjelju Došašća, tj. 2. prosinca s početkom u 16.00 sati.

Cilj je ovog susreta što više senzibilizirati naše obitelji za vrijednost kršćanskog pojmanja Došašća.

Program susreta izraditi će i ove godine Povjerenstvo za obitelj, a o detaljima kao i zadacima za sudionike obavijestit će župe otoka Krka.

Mole se župnici da o ovom susretu češće informiraju obitelji svoje župe (ne samo u župnim obavijestima u zadnji čas!), da o njemu progovore i u obiteljskim zajednicama, te za to iskoriste i druge prikladne trenutke pastoralna u župi.

U nadi da će ovaj susret pridonijeti kvalitetnijem življenju svetog vremena Došašća u našim župama, mole se župnici da, ako je potrebno, pomaknu vrijeme večernjih misa, kako bi zainteresirani, ali i oni osobno, mogli sudjelovati na ovom susretu.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Napominjem još jednom da je **SUSRET SVEĆENIKA KOJI SU REĐENI OD 2002. GODINE** na ovamo zakazan za srijedu, **28. studenog 2012.**

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

IZ KATEHETSKOG UREDA

**BISKUPIJSKO/ŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE
VJEROUČITELJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA**

Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola za pastoralna područja Cres-Lošinj i Krk, odr-

žat će se u Cresu, u srijedu 14. studenoga 2012. Voditelji će biti Dubravka Buničić, prof. i mr. sc. Anton Peranić

**SUSRET BISKUPA S RAVNATELJICAMA I RAVNATELJIMA
DJEĆJIH VRTIĆA, OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA I ODGOJNOG ZAVODA
NA PODRUČJU KRČKE BISKUPIJE**

U Biskupskom domu u Krku održat će se u srijedu, 5. prosinca 2012. susret biskupa Valtera s ravnateljicama i ravnateljima dječ-

jih vrtića, osnovnih i srednjih škola i odgojnog zavoda na području Krčke biskupije.

**RASPORED ODGOJITELJICA U VJERI I VJEROUČITELJ(IC)A
U PED. I ŠK. GODINI 2012./2013.**

I. DJEĆJI VRTIĆI**1. «KATARINA FRANKOPAN» KRK**

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojitelj(ica) u vjeri
Matični vrtić	Istarski prolaz 11, 51500 Krk	(051)222-887	Vesna Avsec
PV Baška	Zvonimirova 120, 51523 Baška	(051)856-085	Barbara Matanić
PV Malinska	Novo naselje 7, 51511 Malinska	(051)859-123	Pavao Barbiš
PV Vrh	Vrh, 51500 Krk	(051)865-166	S. Nada Žužić

2. «LASTAVICA» PUNAT

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Ivana Gorana Kovačića 81, 51520 Punat	(051)854-295	Veronika Kremenić Renata Klepac

3. «GIRICE» CRES

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Šetalište 20. aprila 54, 51517 Cres	(051)571-237	Josipa Jadrošić Toić (na porodilnjom) Mirjana Koljevina Gabrijela Krizmanić

4. «CVRČAK» MALI LOŠINJ

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Kalvarija bb, 51550 Mali Lošinj	(051)232-031	Ana Begić (na porodilnjom) Marica Čeliković S. Josipa (Ivana) Perić
PV Veli Lošinj	Vl. Nazora 41B, 51551 Veli Lošinj	(051)236-137	S. Josipa (Ivana) Perić
PV Nerezine	Vladimira Gortana 51554 Nerezine	(051)237-355	Đurđica Crneković

5. «PAHULJICA» RAB

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Palit 135a, 51280 Rab	(051)724-224	Franka Perić
PV Supetarska Draga	Supetarska Draga bb, 51280 Rab	(091)6445205	Tea Vosnik

6. «CARIĆ» NOVALJA

Matični vrtić/PV	Adresa	Telefon/fax	Odgojiteljica u vjeri
Matični vrtić	Zeleni put bb 53291 Novalja	(053)662-269	Ivana Peranić

II. OSNOVNE ŠKOLE

1. «A.G. MATOŠ» NOVALJA

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Slatinska bb, 53291 Novalja	(053)661-337	Dragan Baričević Vlč. Marijan Kosić Vlč. Ranko Papić Ivana Peranić
PŠ Lun	Lun, 53294 Lun	(053)665-005	Vlč. Marijan Kosić
PŠ Jakišnica	Jakišnica, 53294 Lun	(053)668-404	Vlč. Marijan Kosić

2. «FRAN KRSTO FRANKOPAN» KRK

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Frankopanska 40, 51500 Krk	(051)661-920	Vesna Avsec Mirjana Žužić Vlč. Anton Valković
PŠ Baška	Zvonimirova 120, 51523 Baška	(051)856-811	S. M. Monika (Darinka) Ikić
PŠ Dobrinj	Dobrinj 160, 51514 Dobrinj	(051)848-220	Katarina Čakarun Krunoslav Čuljat
PŠ Dubašnica	Bogovići, Stipkino 7, 51511 Malinska	(051)859-151	Elizabeta Crvić Vilma Depikolozvane
PŠ Omišalj	Baječ, 51513 Omišalj	(051)842-078	Katarina Čakarun
PŠ Punat	Pod topol 18, 51521 Punat	(051)855-636	Krunoslav Čuljat Martina Jurjević
PŠ Vrbnik	Retec 5, 51516 Vrbnik	(051)857-085	Slava Petrinović Martina Jurjević
PŠ Vrh	Vrh 43, 51500 Krk	(051)865-193	Vilma Depikolozvane S. Nada Žužić

3. «FRANE PETRIĆ» CRES

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Šetalište 20. aprila 20, 51517 Cres	(051)571-211	Dubravka Buničić Ljiljana Filipas
PŠ Valun	Valun, 51557 Cres		Ljiljana Filipas

4. «IVAN RABLJANIN» RAB

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Banjol 10, 51280 Rab	(051)777-089	Nathalie Lukačević S. Terezija (Antonia) Pavić Nada Pereza Profaca
PŠ Banjol	Banjol, 51280 Rab	(051)724-560	Vlč. Marin Hendrih
PŠ Barbat	Barbat, 51280 Rab	(051)721-077	Nada Pereza Profaca
PŠ Kampor	Kampor 108, 51280 Rab	(051)776-341	Nathalie Lukačević
PŠ Lopar	Lopar, 51281 Lopar	(051)775-110	Vlč. Frane Brozić
PŠ Mundanije	Mundanije, 51280 Rab	(051)771-343	Nathalie Lukačević
PŠ Sup. Draga	Supetarska Draga, 51280 Rab	(051)776-163	Nathalie Lukačević

5. «MARIO MARTINOLIĆ» MALI LOŠINJ

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Omladinska, 51550 Mali Lošinj	(051)231-153	S. Ivanka Crnčan Vlč. Silvijo Španjić Marko Karčić
PŠ Ilovik	Ilovik, 51552 Mali Lošinj	(051)235-914	Vlč. Ivan Debelić
PŠ Nerezine	Vl. Gortana, 51554 Nerezine	(051)237-354	Vlč. Ivan Debelić
PŠ Susak	Susak, 51561 Susak	(051)239-103	Dragan Zrnić
PŠ Unije	Unije 199, 51562 Unije	(051)235-709	Dragan Zrnić
PŠ Veli Lošinj	Vladimira Nazora 42, 51551 Veli Lošinj	(051)236-278	Vlč. Krunoslav Boras

III. SREDNJE ŠKOLE

1. «AMBROZ HARAČIĆ» MALI LOŠINJ

Matična škola/PŠ	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Matična škola	Omladinska 10, 51550 Mali Lošinj	(051)231-101	Vlč. Josip Vidas Ljiljana Filipas
PŠ Cres	Šetalište 20. aprila 56, 51557 Cres	(051)571-006	Ljiljana Filipas

2. «HRVATSKI KRALJ ZVONIMIR» KRK

Srednja škola	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
SŠ Hrvatski kralj Zvonimir	Vinogradrska 3, 51500 Krk	(051)221-400	Mr. sc. Anton Peranić Slava Petrinović

3. «MARK-ANTUN DE DOMINIS» RAB

Srednja škola	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Mark-Antun de Dominis	Banjol 11, 51280 Rab	(051)724-179	Vlč. Marin Hendrih

IV. POSEBNE USTANOVE

1. CENTAR ODGOJA I OBRAZOVANJA MALI LOŠINJ

Centar odgoja i obrazovanja	Adresa	Tel.	Vjeroučitelj/ica
Centar odgoja i obrazovanja	Zagrebačka 16 51550 Mali Lošinj	(051)231-078	Ilija Mikić

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Rujan

16. primio u posjet kardinala Josipa Božanića;
21. sastao se u Krasu sa krizmanicima te njihovim roditeljima i kumovima;
23. misio za mlade u svetištu Majke Božje na Gorici prigodom njihovog hodočašća;
- predvodio obrede dočeka Čenstohovske ikone Majke Božje prigodom hodočašća «Od oceana do oceana» i slavio svetu misu;
24. sudjelovao na Teologiji u Rijeci radu Teološko – pastoralnog tjedna Riječke metropolije;
25. u župi Poljica sudjelovao na predstavljanju knjige o. Draga Kolimbatovića «Susreti i poruke»;
27. u Svetom Vidu sastao se sa krizmanicima te njihovim roditeljima i kumovima;
30. slavio svetu misu u Rasopasnom i Krasu gdje je podijelio sakramenat svete Potvrde;

Listopad

1. sudjelovao na otvorenju akademске godine na Teologije u Rijeci i na misi održao prigodnu propovijed;
3. sastao se sa svećenicima krčkog dekanata;
- sastao se u Polju sa krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima;
4. na blagdan sv. Franje slavio svetu misu s homilijom u crkvi OO. Franjevaca TOR u Krku;
5. sudjelovao u Krku na otvorenju i radu znanstvenog skupa prigodom 110. obljetnice Staroslavenske akademije i 60. obljetnice Staroslavenskog instituta i pozdravio sudionike;

6. primio u Biskupskom dvoru u Krku predstavnike udruge «Uskrslji Isus» iz Italije i Krka;
- primio u Biskupskom dvoru sudionike znanstvenog skupa;
7. slavio svetu misu s podjelom sakramenta svete Potvrde u župama Sveti Vid i Polje;
8. predvodio hodočašće žena na grob Marice Stanković u Zagreb; misio za hodočasnike u zagrebačkoj katedrali;
10. susreo se u Njivicama sa krizmanicima te njihovim roditeljima i kumovima;
14. predvodio biskupijsko hodočašće na Trsat i uveo vjernike Krčke biskupije u Godinu vjere;
15. primio predstojnika Ureda HBK za život i obitelj dr. Petra Krešimira Hodžića;
16. sudjelovao u Krku na sastanku vodstva Pokreta za život;
- primio rektora, vicerektora i duhovnika Bogoslovnog sjemeništa u Rijeci;
17. susreo se u Omišlu s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima;
- bio na oproštaju dosadašnjeg načelnika Policije u Krku Ivana Katalinića;
19. i 20. moderirao sastanak svećenika, redovnika, vjeroučitelja i članova Biskupijskog pastoralnog vijeća sa svečanom prvom Večernjom i svetom misom na godišnjicu posvete katedrale;
21. u Njivicama podijelio sakramenat sv. Potvrde i slavio sv. Euharistiju;
22. sudjelovao u Zagrebu na izvanrednom plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije;
23. susreo se u Dubašnici sa dvije grupe krizmanika te njihovim roditeljima i kumovima.

MJERODAVNOST KRČKOG BISKUPA ZA POKRETANJE POSTUPKA ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA

Dana 8. listopada 2012, prigodom euharistijskog slavlja u zagrebačkoj katedrali povodom obilježavanja smrtnog dana službenice Božje Marice Stanković i hodočašća žena Krčke biskupije, krčki biskup mons. Valter Župan objavio je sljedeće: «Danas sam preko Apostolske nuncijature u Zagrebu primio dopis Kongregacije za kauze svetaca iz Rima kojim se krčki biskup ovlašćuje da smije pokrenuti i voditi postupak za progla-

šenje blaženim i svetim našega velikoga biskupa Antuna Mahnića». Na te riječi vjernici okupljeni u zagrebačkoj katedrali spontano su zapljeskali i potom otpjevali «Tebe Boga hvalimo».

Otpis Apostolske Stolice kojim se prenosi mjerodavnost krčkom biskupu za pokretanje postupka beatifikacije biskupa Mahnića nosi nadnevak 14. rujna 2012.

IKONA GOSPE ČENSTOHOVSKE U KRČKOJ KATEDRALI U SKLOPU HODOČAŠĆA «OD OCEANA DO OCEANA»

Hodočašće s kopijom ikone Gospe Čenstohovske «Od oceana do oceana» u cilju obrane života širom svijeta združena je inicijativa pokretâ za život iz mnogih država te međunarodne organizacije «Human Life International». Ikona Gospe Čenstohovske na putu od Pacifičkog oceana do Atlantskog oceana tijekom 2012. godine proći će kroz 23 države i prijeći 18 000 kilometara. U ovo hodočašće uključio se i Hrvatski savez za život CRO-VITA, koji okuplja 15 pro-life udruga, među njima i našu udrugu «Pokret za život Krčke biskupije». U Krk je ikona stigla iz Šibenika.

Vjernici Krčke biskupije Gospinu su ikonu dočekali u biskupijskom središtu, u Krku na trgu Kamplin, na čelu sa svojim biskupom mons. Valterom Županom, u pratnji kanonika Stolnog kaptola i ostalih svećenika. Nakon uvodne molitve, Gospina ikona je uz pjesmu u svečanoj procesiji unesena u krčku katedralu Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Na početku se otac Biskup obratio prigodnim riječima kojima je pojasnio svrhu ovog hodočašća:

Braćo i sestre!

Okupili smo se danas kako bismo ugoštili Majku Božju u kopiji Čenstohovske ikone, koja hodočasti svijetom «Od oceana do oceana» – od Vladivostoka do Fatime - s nakanom obrane života. Ova Ikona vjerna je kopija čudotvorne slike Gospe Jasnogorske, originalnih dimenzija, naslikana tradicionalnom metodom ikonopisanja. Predstavlja Mariju kao tip «Predvodnice» koja pokazujući svojom desnom rukom na Krista, sve ljude vodi k Bogu - darovatelju života. Kao Majka koja ljubi ona štiti život.

U skladu sa starom kršćanskom tradicijom, Čenstohovska se Ikona ubraja među najstarije, a na dasci stola iz Marijine Nazaretske kuće naslikao ju je sam evanđelist Luka. Poznata je i vrlo čašćena, kako na Istoku tako i na Zapadu.

Kopija Ikone Majke Božje Čenstohovske, namijenjena ovom hodočašću svijetom u obranu života, stavljena je uz original 28. siječnja ove godine i svečano posvećena po rukama nadbiskupa Stanisława Nowaka, metropolite Čenstohovskog.

Inicijatori ovog hodočašća su laici, branitelji života iz različitih zemalja. Svjesni

su kako se globalni napad na civilizaciju života intenzivira i da je u toj borbi, bez Božje pomoći, nemoguće pobijediti. Iz tog su razloga ovu kampanju otpočeli svečanim Činom predanja obrane civilizacije života i ljubavi Majci Božjoj na Jasnoj Gori. Taj ćemo Čin predanja i mi također danas obnoviti.

Po prvi puta ovo hodočašće vodi s Istočka na Zapad. 14. lipnja 2012. godine, Čenstohovska je Ikona došla u Vladivostok i našla se na obali Tihog Oceana. Čitava bi trasa trebala iznositi 18 tisuća kilometara i obuhvatiti 23 zemlje. Na putu do Hrvatske Ikona je prošla oko 13 tisuća kilometara - kroz Rusiju, Bjelorusiju, Ukrajinu, Latviju, Litvu, Poljsku, Češku, Slovačku, Mađarsku, Rumunjsku i Sloveniju, dok na nju još čekaju branitelji/zaštitnici života u Italiji, Austriji, Lichtensteinu, Švicarskoj, Njemačkoj, Belgiji, Velikoj Britaniji, Irskoj, Francuskoj, Španjolskoj i Portugalu.

Molimo zajedno s Marijom na nakanu obrane života, kako bi svi koji vjeruju u Krista otvoreno i s ljubavlju služili Evandželu života, braneći svako začeto dijete te stare i bolesne.

Usljedila je molitva krunice s razmatranjima radosnih otajstava koje su čitali supružnici Dejan i Ljubica Kosić. Krunica je zaključena Činom predanja obrane civilizacije života i ljubavi u ruke presvete Djevice Marije koje je izmolio o. Biskup:

Presveta Djevice Marijo, Precista Majko Božja, Bezgrješna Djevice!

U Tvoje ruke predajemo veliku stvar obrane civilizacije života i ljubavi. Živimo u teškom trenutku velikog, globalnog napada civilizacije smrti. Pogiba jako puno nedužnih ljudi – nerođene djece, starih i bolesnih. Broj žrtava već nadmašuje dvije milijarde ljudskih bića. Svakog dana iznova stradava 50 tisuća djece u utrobama majki. Mnogo ljudi uopće ne želi imati djecu. Sve su proširenija sredstva koja uništavaju plodnost i život.

Raste neplodnost supružnika. Ljudsko dijete

postaje proizvod moderne tehnologije, darivatelja stanica i organa. «Proizvodi se» djecu određenih karakteristika, a preostalu se podvrgava selekciji. Stotine tisuća zamrznute, začete djece, čeka između života i smrti, u tekućem dušiku.

Međunarodni zakoni doneseni od ljudi negiraju pravnu zaštitu života začetog djeteta. Neke zemlje legaliziraju eutanaziju. U porastu su napadi na brak i obitelj.

Presveta Majko! Obećavamo Ti da ćemo svim snagama štititi ljudski život, osobito onaj malen i nezaštićen.

Stojimo pred Tobom, Majko Spasitelja, potpuno svjesni da sami nismo u stanju pobijediti u toj globalnoj borbi. Stani na čelu pokreta za život i vodi nas. Obrani život! Spasi obitelji! Daj nam snage!

Izmoli kod svog Sina pobjedu civilizacije života i ljubavi! Amen.

Nakon toga slavljenja je sveta misa. U propovijedi je o. Biskup istaknuo kako je kroz prethodno XX. stoljeće bio veliki napad na život, spomenuvši brojne žrtve tijekom svjetskih ratova i totalitarnih režima, osobito komunizma. Nažalost, još jedno zlo, ubijanje nerođene djece nastavlja se i danas. Ipak, uvjereni u Svetu Pismo i citirajući bl. Papu Ivana Pavla II. da će doći do pobjede dobra samo po Mariji, o. Biskup je rekao da se i vjernici rado uključuju u ovaj molitveni lanac sa prošnjom pape Benedikta XVI. izgovorenog u Fatimi, da «Marija pozuri osvariti trijumf svoga prečistog srca». Misno slavlje zaključeno je pjevanjem himna Tebe Boga hvalimo i završnom molitvom predanja pred Ikonom.

Mogućnost osobnih pobožnosti, vjernicima je ponuđena do 22 sata. Ovo hodočašće se nastavilo u ponedjeljak u ranim jutarnjim satima kada je Ikona otpraćena za Pulu, sv. Petar u šumi i Umag, nakon čega dalje po Italiji.

*Vladimir Marić,
v.d. izvršnog voditelja CRO-VITA Saveza
i Božidar Volarić*

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE MLADIH U SVETIŠTE MAJKE BOŽJE GORIČKE

- 22. i 23. RUJNA 2012. -

U subotu 22. rujna i nedjelju 23. rujna o.g. održano je biskupijsko hodočašće mladih u Svetište Majke Božje Goričke u Batomlju kraj Baške. Polazak je bio u subotu ujutro ispred župne crkve Presvetog Trojstva u Puntu, a put je vodio preko brda: prema vrhu Obzovi (pastirkim stazama), preko brdskog platoa (s kojega se s jedne strane uživa pogledom prema otocima: Rabu, Cresu i Lošinju, a s druge strane prema Baščanskoj kotlini i Velebitu) sve do vrha iznad Svetišta gdje počinje polagano i strmo spuštanje na odredište.

Cijeli put bio je obogaćen radionicama, razmatranjem Otajstva Svjetla, pjesmom i igrom. Na dolasku u Svetište dočekao ih je rektor Svetišta vlč. Marinko Barbiš, te su slavili svetu misu. Susret je nastavljen uz druženje i pjesmu. Mladi su noćili u prostorima Svetišta.

U nedjelju ujutro povjerenik za mlade vlč. Saša Ilijić predstavio je pastoralni program Povjerenstva za mlade u Godini vjere. Ovom dijelu susreta pridružio se i biskup mons. Valter Župan koji je i predslavio svečanu svetu misu u Svetištu u koncelebraciji sa vlč. Sašom Ilijićem, vlč. Marinkom Barbišem i biskupovim tajnikom vlč. Božidarom Volarićem.

U prigodnoj homiliji osvrnuo se na evanđelje i usporedio što znači biti velik u Božjim očima i biti velik u očima ljudi, posebno uzimajući u obzir značaj medija u društvu koji često puta pokazuju lažnu veličinu bilo pojedinih osoba, bilo događaja. Potaknuo je mlade da budu odvažni i hrabro učine preokret u svojim životima izabirući ono što je vrijedno i veliko u Božjim očima.

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP
«HRVATSKO GLAGOLJAŠTVO U EUROPSKOM OKRUŽJU»

- KRK, 5. – 7. LISTOPADA 2012. -

U organizaciji Staroslavenskog instituta, Krčke biskupije i Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u krčkom Hotelu Dražica održan je međunarodni znanstveni skup «Hrvatsko glagoljaštvo u europskom okružju», organiziran povodom 110. obljetnice Staroslavenske akademije, te 60. obljetnice Staroslavenskog instituta.

Predavanja su se održavala tijekom petka i subote, dok je nedjelja 7. listopada, bila rezervirana za zajednički glagoljaški izlet po otoku Krku. Ovo značajno događanje međunarodnog predznaka svečano su, prigodnim programom, otvorili polaznici Male staroslavenske akademije, istaknuvši kako njihova vrijedna inicijativa, koja traje već petnaestu

godinu za redom, ima za cilj pomno analizirati i otkriti mnoge zanimljivosti vezane uz zavičajnu povijest i kulturnu ostavštinu otočka Krka, ali i njegova šireg okruženja, i to kao dijela nacionalne i europske baštine. Nakon što su mali povjesničari obilježe ovogodišnje Male staroslavenske akademije predali dr. sc. Marici Čunčić, ravnateljici Staroslavenskog instituta i jednoj od organizatora skupa, riječ je preuzeo dr. Milan Mihaljević, također član organizacijskog odbora i djelatnik Staroslavenskog instituta.

«Ovim prigodnim programom», istaknuo je Mihaljević, «svečano je obilježen početak naše proslave, proslave 110. obljetnice Staroslavenske akademije, znanstveno-

ga društva koje je utemeljeno 1902. na inicijativu krčkog biskupa Antuna Mahnića, a sama Akademija na otoku Krku djelovala je do 1927. kada je prenesena u Zagreb i priključena tamošnjoj Katoličko bogoslovnoj akademiji, odnosno današnjem Katoličkom bogoslovnom fakultetu, i to kao njegov Staroslavenski odsjek. Akademija je s radom prestala 1939., da bi nakon 1948. doživjela svoju revitalizaciju, a onda je iz čisto praktičnih razloga 1952. zaključeno kako treba prerasti u znanstvenu instituciju, pa je upravo te godine odlukom vlade Narodne Republike Hrvatske s radom prestala Staroslavenska akademija, a kao njezin slijednik utemeljen je Staroslavenski institut, čiju 60. obljetnicu, uz onu 110. Staroslavenske akademije, sada slavimo. Obilježavanje ovakvih obljetnica započelo je prije dvadeset godina, kada je organizirana proslava 90., zatim 100., a sada i proslava 110. obljetnice Staroslavenske akademije».

Domaćin ovog međunarodnog skupa krčki biskup mons. Valter Župan okupljenima se obratio u ime Krčke biskupije svima poželjevši dobrodošlicu u ovaj starodrevni biskupski grad koji je počašćen da je za svog biskupa imao velikog Mahnića čijom je hrabrošću i dalekovidnošću dobio značajnu instituciju - Staroslavensku akademiju. «Želim odati priznanje», nastavio je mons. Župan, «svim djelatnicima Staroslavenskog instituta koji nastavljaju tradiciju Staroslavenske akademije koja je mučenički završila svoj život u Krku, u nemilim događajima na završetku Prvog svjetskog rata. Staro(crkveno)slavenski jezik i Staroslavenska akademija predstavljaju stupove koji su podržavali hrvatski identitet naroda jadranskih otoka - Primorja i Istre - u osjetljivim, sudbonosnim i teškim prvim desetljećima prošlog stoljeća. To je vrijeme ne samo jakog zamaha liberalizma, već i imperijalističkih težnji koje su smatrале da na ovom području mogu ostvariti svoje zamisli. Tisućljetna tradicija vlastitog liturgijskog jezika bila je nepremostiva zapreka ostvarivanju takvih planova, zato se htjelo sam jezik i sve s njim

me povezano prikazati kao nešto retrogradno što treba zamijeniti kulturnijim sadržajima i formama. Takav pristup, nažalost, ni do danas nije isčezeno, te se u nekim izričajima javlja otvoreno i bez srama. Zato smatram da je potrebno našoj i međunarodnoj javnosti ovakvim stručnim skupovima što temeljiti je osvijetliti ulogu i značenje hrvatskog glagoljaštva s posebnim naglaskom na mjesto koje mu pripada u europskom kulturnom krugu», istaknuo je mons. Župan.

Ravnateljica Staroslavenskog instituta dr. Marica Čunčić okupljene je pozdravila u ime svoje institucije, osobito goste koji su pristigli iz Rusije, Makedonije, Bugarske, Austrije, Italije, Češke i Slovenije. «Cilj Staroslavenskog instituta jest ojačati hrvatski identitet, te se nadam kako će i ubuduće hrvatski narod, društvo, ali i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, prepoznati naš rad, kao i teme kojima se bavimo» istaknula je dr. Čunčić.

Nakon kratkog upoznavanja s povješću Staroslavenskog instituta koja započinje 1952. s prvim direktorom mons. dr. Svetozarom Ritigom, okupljenima su se obratili dr. Petar Bašić kao predstavnik Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te akademici Josip Bratulić i Petar Strčić kao predstavnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Krčki gradonačelnik Darijo Vasiljević istakao je kako se ovaj međunarodni znanstveni skup održava na pravome mjestu, u gradu i na otoku koji pamti početke staroslavenskog jezika, glagolske baštine i glagoljskog pisma. «Od Krčkog natpisa, Bašćanske ploče, kojeg nazivamo i krsnim listom Hrvatske i hrvatstva, pa sve do vrbničkih misala, brevijara i Vrbničkog statuta, te biskupa Antuna Mahnića utemeljitelja Staroslavenske akademije čiju 110. obljetnicu danas ponosno slavimo, ali i zbog velikog broja glagoljaških zapisa koji su pronađeni na području našeg otoku, Krk s ponosom zovemo kolijevkom hrvatske glagoljice».

Posljednji se tijekom svečanosti otvorenja skupa obratio potpredsjednik Hrvatskog

sabora Nenad Stazić dodavši kako su upravo jezik i pismo, uz povijest i životni prostor, dio identiteta svakog naroda. «U ovoj prilici valja istaknuti, zaključuje Stazić, kako zanimanje za glagoljaštvo kao karakterističan segment hrvatske kulture, dominantan u Srednjem vijeku, ne prestaje ni danas, a uz stručnjake, povjesničare, za taj se fenomen zanimaju i svi ljubitelji kulturne prošlosti hrvatskog naroda».

Nakon svečanog dijela otvaranja skupa i prigodnih pozdravnih riječi, uslijedio je radni dio skupa kojeg su činila mnogobrojna predavanja domaćih i stranih predavača. Predavanja su održala i dvojica svećenika Krčke biskupije: preč. dr. Franjo Velčić na temu: *Talijansko-hrvatska polemika o glagoljici i vatikanska diplomacija početkom*

XX. stoljeća i vlč. dr. Anton Bozanić s te-mom: Glagoljske maticе Cresa i Lošinja.

U subotu navečer sudionici skupa prisustvovali su svečanoj staroslavenskoj Večernji u župnoj crkvi u Omišlju. Nakon večernje u Omišlju, biskup mons. Valter Župan ugostio je sudionike simpozija u Biskups-kom dvoru u Krku, u prostoru gdje je djelovala Staroslavenska akademija u prvim desetljećima svoga postojanja.

U nedjelju je za sudionike organiziran i prigodni izlet na kojem su posjetili: ostatke benediktinske opatije sv. Lucije u Jurandvoru, gdje je služena i sv. Misa, zatim Bašku i Vrbnik gdje su razgledali glagoljske misale i brevijare na pergameni.

HODOČAŠĆE ŽENA NA GROB SLUŽBENICE BOŽJE MARICE STANKOVIĆ

- ZAGREB, 8. LISTOPADA 2012. -

Na 55. obljetnicu smrti službenice Božje Marice Stanković u zagrebačkoj katedrali je u ponедjeljak 8. listopada euharistijsko slavlje predvodio krčki biskup Valter Župan u koncelebraciji s dvadesetak svećenika.

Tim povodom u Zagreb su hodočastile i žene s područja Krčke biskupije - s otoka Krka, Lošinja, Raba i Paga (Novalja). U dva autobusa i kombiju (njih 107) bile su predvođene biskupom Valterom i svećenicima preč. Antunom Toljanićem i vlč. Rankom Papićem te vjeroučiteljicom Mirjanom Žužić iz Krka kao promotoricom života i djela Marice Stanković.

Našim hodočasnica pridružili su se i hodočascnici iz Donje Voće, Karlovca, Kutine i Ogulina, kao i križari iz Karlovca, Ogulin i Zagreba koji su prije misnog slavlja pohodili Maričin grob na Mirogoju i kuću Suradnica Krista Kralja koje je Marica Stanković utemeljila.

Govoreći o Marici Stanković, biskup Župan u homiliji je istaknuo kako su se mnogi od straha pred terorom i strahovladom prvih poratnih godina povukli, a i mnogi pastiri su bili udareni, među kojima i zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac. «Vjernicima, ni onima angažiranjima nije bilo lako živjeti svjedočkim životom niti djelovati. No, Marica se ipak nije povukla nego je bila svjesna da nema toga vremena i nema tih prilika u kojima se ne može bar nešto dobra učiniti. Sa svojim suradnicama pokušala je ući u moguća područja života i činiti prisutnom kršćansku poruku», rekao je biskup te izrazio radost što lik Marice Stanković nadahnjuje sve veći broj žena koje u njoj nalaze uzor za svoje poslanje u svijetu. «Nećemo se zaustavljati na tome da je uvek u Crkvi bilo žena koje su jednako kao i muževi otkrivale i živjele svoju karizmu na veliku korist čitave Crkve. No, u ovom općem izvrtanju činjenica i vrednota koje doživljavamo u današnje vrijeme, ženu se pri-

kazuje kao obezvrijedenu i nepriznatu i to naročito u Crkvi, ali i u društvu, pa se tobože želi doskočiti toj nepravdi i ženu prikazati kao ravnopravnu muškarcu pripisujući joj atributte koji ne samo da ju ne obogaćuju, nego ju degradiraju i s time osiromašuju pojedince, obitelji i narod», upozorio je biskup. Istaknuo je kako žena ima svoju vrijednost jer je stvorena na sliku Božju i po Božjem promislu obdarena vrednotom majčin-

stva koje uključuje tolike profinjene iznijansiranosti ljubavi, dobrote i nježnosti bez kojih bi ovaj svijet bio bez duše i srca.

Nakon popričesne molitve, preč. mr. Milan Pušec je u ime Postulature službenice Božje Marije Stanković i novog postulatora dr. o. Vinka Mamića OCD zahvalio predvoditelju misnog slavlja. Na misi je pjevao zbor iz župe Donja Voća kojim je ravnalo Miroslav Martinjak.

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE NA TRSAT I UVOD U GODINU VJERE

- TRSAT, 14. LISTOPADA 2012. -

Tradicionalno godišnje hodočašće vjernika Krčke biskupije Majci Božjoj Trsatskoj održano je u nedjelju, 14. listopada, a predvodio ga je krčki biskup Valter Župan u koncelebraciji sa 40-ak svećenika.

Prije početka euharistijskog slavlja mlađi iz Krčke biskupije, pod vodstvom povjerenika za mlade vlč. Saše Ilijića, izveli su program kojim su kroz molitvu, pjesmu i ples podsjetili na Marijinu savršenu vjeru koja nam svima treba biti uzor u odlukama.

Na početku misnog slavlja biskup Župan pročitao je proglaš kojim je otvorio Godinu vjere u Krčkoj biskupiji: «U ovoj milosnoj prigodi, danas, na početku Godine vjere i ja vama upućujem poziv: vjernici Krčke biskupije, otvorimo svoje pameti i srca Bogu te obnovimo i produbimo svoje povjerenje u Boga. Otkrijmo iznova sadržaj vjere koju se srcem vjeruje, ustima isповijeda, u liturgiji slavi i moli, te životom svjedoči. Neka ovo bude milosna Godina našeg obnovljenog obraćenja Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta, kako bi na njegov upit svakome od nas: Što ti kažeš, tko sam ja, odgovorili s povjerenjem: Ti si Krist Sin živoga Boga, Spasitelj. Kome ćemo drugome ići, ti imaći riječi vječnoga života».

Misna čitanja i molitvu vjernika čitali su predstavnici raznih dekanata. Prvo čitanje

čitala je Nadija Kaštelan iz Cresa, a drugo čitanje Robert Škorvaga iz Malog Lošinja. Pjevanje je predvodio župni zbor iz Krka kojem su se pridružili pjevači iz ostalih župa. Molitvu vjernika predvodili su Ingrid Kordić iz Supetarske Drage i Rajka Paparić iz Lopara.

U propovijedi je mons. Župan podsjetio na pitanje koje je u jednoj prilici Isus postavio svojim apostolima: «Hoće li Sin čovječji kada dođe naći vjere na zemlji?» i nastavio: «Kao što je u Isusovo vrijeme bilo ljudi koji su mu povjerovali i onih koji nisu povjerovali, tako je Isus ovim pitanjem dao naslutiti ne samo da će uvijek biti ljudi koji će vjerovati i onih koji to neće, nego da će biti vremenskih razdoblja kada će zbog raznih razloga vjera oslabiti». Kriza vjere u mnogim slojevima društva potaknula je papu Bendikta XVI. da proglaši Godinu vjere, a kada u životu ljudi nestane Boga, tj. vjere, tada nastaju praznine koje rađaju nemicom i nezadovoljstvom. «Do krize vjere dolazi i zbog pomanjkanja poučenosti, lošeg poznavanja evanđelja i vjere», rekao je biskup Župan i upozorio da «ima onih koji već godinama na području Krčke biskupije bez ikakve veze sa školskim predmetom kojeg predaju stalno lažu učenicima o Bogu i Crkvi i tako uništavaju klicu vjere u najmlađima i sablažnjavaju ih».

U nastavku propovijedi biskup Župan iznio je primjer Majke Božje, žene istaknute vjere, koja je povjerovala ono što joj je naviđeno po anđelu, vjerom je začela Božjega Sina, potaknuta vjerom slijedila je Isusa i vjerovala je u Njegovo uskrsnuće. «Utječimo se Mariji da nam se njezinim zagovorom otvore oči srca da znademo prepoznati i otkriti zablude i prijevare; ona neka uništi sva kriva vjerovanja i neka učini da u nama raste i podrži se vjera koju je ona imala», zaključio je biskup Župan.

Na kraju mise krčki biskup je pred slikom Majke Božje Trsatske izmolio posvetnu molitvu. Sliku Majke Božje Trsatske u procesiji na početku i kraju mise nosili su: Marijan i Dora Prendivoj iz Poljica, Kristijan i Ivana Zec iz Linardića, Petar i Sandra Mrakovčić iz Vrha i Boris i Marija Jakominić iz Rasopasnog.

Na početku Godine vjere biskup Župan je vjernicima svoje biskupije uputio pismo koje je podijeljeno hodočasnicima na Trsat, a uz njega i raspored biskupijskih susreta u Godini vjere.

Walter Salković

PLENARNI SVEĆENIČKI JESENSKI SASTANAK

- KRK, 19. I 20. LISTOPADA 2012. -

Na ovogodišnjem jesenskom plenarnom sastanku uz svećenike i redovnike okupili su se i vjeroučitelji(ce), odgojiteljice u vjeri, župni katehisti i članovi BPV-a kako bi zajedničkim promišljanjem dali nove poticaje i prijedloge za navještaj i svjedočenje vjere.

Od svećenika Krčke biskupije na sastanku su sudjelovali: Badurina Andelko, Badurina Dudić Zvonimir, Barbiš Marinko, Boras Krunoslav, Bozanić Anton, Brnić Ivan st., Brnić Ivan ml., Brozić Frane, Buić Ivan, Crnović Tomislav, Dabo Bogumil, Dajčman Krešimir, Dašek Marin, Debelić Ivan, Depikolozvane Andrija, Depikolozvane Anton, Hendrih Marin, Ilijić Nikola, Ilijić Saša, Jurasić Ivan, Justinić Dinko, Katunar Ivan, Katunar Ivica, Kordić Ivica, Kordić Petar, Kosić Josip, Krajanović Kristijan, Ljubičić Drago, Martinčić Vjekoslav, Milović Ivan, Mrakovčić Božidar, Mrakovčić Mladen, Paljević Luka, Papić Ranko, Peranić Anton, Polonijo Matej, Radić Nikola, Španjić Silvino, Tamarut Ante, Toljanić Anton, Turčić Anton, Turčić Ivan, Valković Anton, Valković Jerko, Velčić Franjo, Vidas Josip, Vitezić Frane, Volarić Božidar, Zec Antun, Zec Slavko, Zubović Robert, Žic Mate, zatim

redovnici: fra Rafael Lukarić TOR, fra Mladen Pejić TOR, fra Petar Runje TOR, fra Damjan Šešelja TOR, fra Diego Deklić OFM, fra Ivan Gavran OFM, fra Zdravko Tuba OFM Conv, o. Petar Janjić, OCD, te bogoslovi Krčke biskupije i karmeličanski novaci.

Cilj ovog skupa bio je «na početku Godine vjere dublje spoznati potrebu što intenzivnijeg svjedočenja svoga osobnog vjerničkog iskustva».

Susret je započeo je u petak 19. listopada svečanom Večernjom u krčkoj katedrali. Za vrijeme Večernje su svjedočanstva iz svoga vjerničkog života iznijeli svećenik Marinko Barbiš, vjeroučiteljica Dubravka Buničić i laik Fjodor Stopar. Uslijedilo je pokorničko bogoslužje za koje je nagovor pripremio fra Diego Deklić uz mogućnost sakramenta pomirenja.

Euharistijsko slavlje u subotu, 20. listopada, ujutro u krčkoj katedrali, povodom svetkovine godišnjice njezine posvete, predvodio je krčki biskup mons. Valter Župan. U propovijedi je naglasio da se radi o prvom biskupijskom susretu nakon otvaranja Godi-

ne vjere te nastavio: «Smatrali smo da je svetkovina godišnjice posvete naše stolne crkve znakovita prilika za održavanje ovog susreta. Naime, katedrala je mjesto gdje i otkuda biskup kao učitelj i evangelizator naučava istine vjere sebi povjerenom dijelu Božjeg naroda. Zato da bi ova godina polučila ono za što je sazvana nisu potrebne u prvom redu neke velike manifestacije. Za produbljenje vjere potrebno je zapitati se o stupnju i kvaliteti naše osobne vjere te o načinu i putovima kojima se iskustvo te vjere može prenijeti drugima. Zato se u ovom nagovoru okrenimo sebi. To je jedini ispravan način i put. Bilo da smo svećenici, redovnici, vjeroučitelji ili laici, za sve vrijedi Isusova riječ i poslanje: Bit ćete mi svjedoci. Vjera se najprije živi a onda životnim iskustvom prenosi. Zato se iskreno pred Bogom pitajmo kakvo je naše životno iskustvo. Bog nama propovjednicima progovara: Što nabrajaš moje naredbe? Što mećeš u usta moj savez, ti komu stega ne prija te moje riječi za leđa bacaš? Događa se naime da nam riječi ne nalaze potvrde u djelima, te ako i govorimo riječi nam ne mogu imati učinka. Ali ne samo to. Ne ostavljamo li službu propovijedanja, ne samo kada ne govorimo, nego i kada govorimo sporedno, nevažno pačak i o stvarima koje na spadaju na propovjedi, a izbjegavamo govoriti ono što treba i kako treba. Boga ostavljaju oni koji su nama povjereni, a mi šutimo. Vjernici su se podali lošem životu, a mi ne korimo. Ili, ako pak korimo činimo to nespremni; neprikladnim, čak nedostojnim riječima koje ne odgovaraju propovjedničkom mjestu. Nismo li postali nijemi psi koji ne laju kada se bliži opasnost? Sveti Grgur Veliki bi nam ponovio riječi Svetog pisma: Postavili su me da čuvam vinograd, a svog vinograda nisam čuval. Mnogo smo se puta brinuli za izvanske čine koji baš i ne spadaju nužno na svećenika, a zanemarili smo svoju prvotnu službu. Kada se pitamo o svojoj vlastitoj vjeri trebamo se pitati otkuda pomanjkanje hrabrosti da govorimo i naučavamo cjelovitu i autentičnu nauku Crkve. Oni koji dobro obavljaju službu stječu veliku smjelost u vjeri, vjeri u

Isusa Krista. Slobodno i hrabro recimo vjernicima da je zbog pokvarenosti povjerenih nam ljudi propovjednicima, to jest nama, onemogućeno da govorimo, kako je to Bog rekao proroku Ezekijelu: I jezik će ti zalijepiti za nepce, te ćeš onijemiti i nećeš ih više karati, jer su rod odmetnički. Bog otvoreno govorи: Tebi oduzimam propovjedničku riječ, jer dok me narod razljučuje svojim činima nije dostojan da mu upravljam poruku istine. Sveti Grgur kaže da je teško spoznati zbog kojih se grijeha oduzima propovjednička riječ, ali tvrdi da šutljivost uvijek škodi podložnicima, a škodi i samome pastiru. Jasno je da se sve ovo tiče svih navjestitelja vjere, dakle i vjeroučitelja i vjeroučiteljica. Ali zar se to ne primjenjuje i na roditelje i odgojitelje? Na susretima s roditeljima, bilo u školama, bilo za prvu pričest i krizmu treba podučavati cjelovitu nauku vjere. 'Viči iz sveg grla, ne suspreži se, objavi mom narodu njegove grijehu'. 'Jao vama kada vas svi budu hvalili. Jednako su tako činili krivim proocima njihovi oci'. 'Blago vama kada vas pogrde i vaše ime izbacete kao zločinačko radi Sina Čovječjega. Radujte se i od veselja poskakujte, velika je vaša plaća na nebesima'. Apostoli su ispred Velikog Vijeća otišli radosni što su bili dostojni za Isusovo ime podnijeti pogrde. Toplo preporučam da se u poukama sistematski počne, ispočetka, sa razlaganjem Katekizma Katoličke Crkve. Nemojmo prepostavljati ili računati sa nekim naročitim vjerskim znanjem. Budimo hrabri navjestitelji Božje riječi pred kojom je sve golo i otvoreno i kojoj se ništa ne može oprijeti, jer je ona kao dvosjekli mač».

Nakon svete mise svi su se sudionici saštanka okupili u Osnovnoj školi «Fran Krsto Frankopan» gdje je **prof. dr. Anton Tamarrut**, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, održao predavanje pod nazivom *Kako ponovno otkriti ljepotu i radost vjere*.

Na temelju apostolskog pisma *Porta fidei* i *Note s pastoralnim smjernicama* promišljao je o programu kojeg bi trebalo provesti kroz cijelu godinu s ciljem ponovnog

otkrivanja ljepote i radosti vjere. Podsjetio je kako se danas susrećemo s umorom u vjeri ili, kako stoji u *Porta fidei*, u vjeri se može ulijeniti, posustati, izgubiti radost vjere. Kako je vjera dar i put, u predavanju je pokušao otkriti u čemu je ljepota toga dara, te zaključio da se ljepota vjere sastoji u njezinoj darovanosti, besplatnosti, u mogućnosti da se čovjek otvorí Bogu na prijateljskoj osnovi i u darivanju osjeti radost.

U nastavku predavanja izdvojio je nekoliko elemenata iz Vjerovanja koji je prepun sadržaja iz kojih izvire ljepota vjere. Ukratko se zaustavio kod nekoliko članaka simbola vjere jer će kroz Godinu vjere biti prilike za bolje proučavanje. Rekao je kako treba ponovno otkriti izvorno značenje Božjega očinstva koji je stvorio ovaj svijet i povjerio ga čovjeku. Posebno je govorio o tome kako ljepotu i dubinu Božjeg očinstva otkriva Isus svojim životom, smrću i uskrsnućem, svime onime čime je približio neizmjerno Očevo srce.

Središnjim dijelom predavanja dr. Tamarut želio je naglasiti ljepotu i radost koja izvire iz otajstva utjelovljenja i predstavio Krista kao najljepšeg od sinova ljudskih, u kojem smo dosegli puninu čovječnosti. Kroz Isusa se objavljuje Otac, ali je Isus objavio i čovjeka u prizoru 'Ecce homo', u stajanju pred Pilatom. Tu Isus ističe ono čovjekovo na sebi, ali Isus je i Uskrsli Gospodin i tu se ističe Božje djelo na čovjeku.

Zatim je predavač prešao na govor o Duhu Svetomu koji je prevažan jer njemu dugujemo doživljaj ljepote i radosti naše vjere. I on nam je darovan od Oca da nas trajno povezuje s Bogom i s drugima, dan nam je da nas oduševljava za Isusa. On je dar unutar samoga Boga i to dar što ga Otac i Sin šalju da bude animator naše vjere –

vjera je autorstvo Duha Svetoga, ne možemo vjerovati bez njega, rekao je dr. Tamarut.

Na kraju se nadovezao na članak o vjeri u uskrsnuće i vječni život – prekrasne poruke za suvremenog svijeta koji je opsjednut budućnošću. Vjera u uskrsnuće oslobođa čovjeka tjeskobe i pomisli da je sav teret pao na njegova leđa, a zapravo se Bog u uskrsnuću pokazuje kao onaj koji dovršava čovjekov život.

Dr. Tamarut je svoje predavanje zaključio upozorenjem da se vjera kao i svaki dar može izgubiti: «Ako nešto dugo ne koristiš i prema tome postaneš nemaran onda to zapustiš, izgubiš. Vjera je put i ako tim putem ne ideš on zaraste u korov i što ti onda preostaje nego ići nekim krivim prečaćima ili tuđim putovima, izlagati se opasnostima, izgubljenosti. Preostaje ti vratiti se na pravi put, a dar možeš ponovno naći tamo gdje si ga i dobio, u zajedništvu vjere».

Nakon glavnog predavanja uslijedila su četiri kraća koreferata kojima je bio cilj pretočiti iznesene stavove u konkretnе pastoralne aktivnosti i uvesti sudionike skupa u grupni rad u radionicama. Svako na svom području ideje su iznijeli biskupijski povjerenik za pastoral obitelji **vlč. Anton Valković**, ravnatelj biskupijskog Caritasa **mons. Ivan Milović**, te biskupijski povjerenik za mlade **vlč. mr. Saša Ilijić**, a **dr. sc. Natalija Bogović**, predstojnica Metropolijskog pastoralnog instituta u Rijeci, dala je uvod u duhovno-liturgijsku radionicu razmišljanjem o pojmu duhovnosti.

Nakon rada u radionicama, njihovi su voditelji na plenarnom skupu iznijeli zaključke do kojih su došli radom u grupama.

Walter Salković

SADRŽAJ 5/2012.

Biskupov proglašenje na početku Godine vjere.....	157
Biskupovo pismo na početku Godine vjere.....	158
 DOKUMENTI.....	159
Izjava komisije HBK «Iustitia et Pax»: O dobru mira – plodu pravde i istine.....	159
Dekret Apostolske pokorničarne o potpunom oprostu.....	161
Priopćenje s Izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK (Zagreb, 22. listopada 2012.)	164
Čestitka Svetog Oca Benedikta XVI. krčkom biskupu mons. Valteru Županu povodom 50. obljetnice njegova svećeništva	165
Prijevod čestitke Svetog Oca Benedikta XVI.	167
Zahvala mons. Valtera Župana Svetom Ocu Benediktu XVI.	167
 ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	168
Potpuni oprosti u Godini vjere u Krčkoj biskupiji	168
Dušni dan	169
Permanentno obrazovanje mlađih prezbitera	169
Susret obitelji otoka Krka u župnoj crkvi u Vrhu (2. prosinca 2012.)	170
 IZ KATEHETSKOG UREDA	170
Biskupijsko / županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola	170
Susret Biskupa s ravnateljicama i ravnateljima dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola i odgojnog zavoda na području Krčke biskupije	170
Raspored odgojiteljica u vjeri i vjeroučitelj(ica) u ped. i šk. godini 2012./2013	171
 DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	174
O. Biskup	174
Mjerodavnost krčkog biskupa za pokretanje postupka za proglašenje blaženim biskupa Antuna Mahnića	175
Ikona Gospe Čenstohovske u krčkoj katedrali u sklopu hodočašća «Od oceana do oceana».....	175
Biskupijsko hodočašće mlađih u Svetište M B Goričke (22. i 23. rujna 2012.)	177
Međunarodni znanstveni skup «Hrvatsko glagoljaštvo u europskom okružju» (Krk, 5. – 7. listopada 2012.).....	177
Hodočašće žena na grob službenice Božje Marice Stanković (Zagreb, 8. listopada 2012.).....	179
Biskupijsko hodočašće na Trsat i uvod u Godinu vjere (14. listopada 2012.)	180
Plenarni svećenički jesenski sastanak (Krk, 19. i 20. listopada 2012.)	181

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinarijat.krk@ri.t-com.hr

Odgovara: mons. Valter Župan, biskup

Uredila: I. Žužić